INTERAKTIV PLATFORMALAR ASOSIDA TALABALARNING PEDAGOGIK MAHORATINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-METODIK ASOSLARI

Ergasheva Jamila Dusbekovna
Sirdaryo pedagogika texnikumi o‘qituvchisi

Annotatsiya Mazkur maqolada oliy ta’lim muassasalarida talabalarning pedagogik mahoratini rivojlantirishda interaktiv platformalardan foydalanishning ilmiy-metodik asoslari tahlil qilingan. Shuningdek, raqamli ta’lim muhitida

talabalarning kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining ahamiyati ochib berilgan. Maqolada zamonaviy pedagogik texnologiyalar, interaktiv ta’lim metodlari va ularning ta’lim samaradorligini oshirishdagi roli haqida ilmiy qarashlar keltirilgan.

Kalit so‘zlar: interaktiv platforma, pedagogik mahorat, raqamli ta’lim, innovatsion texnologiyalar, pedagogik kompetensiya, interfaol ta’lim.

Аннотация. В данной статье анализируются научно-методологические основы использования интерактивных платформ в развитии педагогических навыков студентов высших учебных заведений. Также раскрывается важность информационно-коммуникационных технологий в формировании профессиональных компетенций студентов в цифровой образовательной среде. В статье представлены научные взгляды на современные педагогические технологии, интерактивные методы обучения и их роль в повышении эффективности обучения.

Ключевые слова: интерактивная платформа, педагогические навыки, цифровое образование, инновационные технологии, педагогическая компетенция, интерактивное образование.

Abstract. This article analyzes the scientific and methodological foundations of using interactive platforms to develop the pedagogical skills of university students. It also explores the importance of information and communication technologies in developing students' professional competencies in a digital educational environment. The article presents scientific perspectives on modern pedagogical technologies, interactive teaching methods, and their role in improving learning effectiveness.

Keywords: interactive platform, pedagogical skills, digital education, innovative technologies, pedagogical competence, interactive education.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh. M. Mirziyoyevning “Yangi O‘zbekiston strategiyasi” nomli kitobida ta’kidlanganidek, taraqqiyotga erishish uchun raqamli bilimlar va zamonaviy axborot texnologiyalarini egallashimiz shart va zarur. Bu bizga rivojlanishning eng qisqa yo‘lidan borish imkonini beradi. Chunki intel lektual va madaniy salohiyatning qanday noyob boylik ekanini, nodir iste’dod egalarini tarbiyalab kamolga yetkazishda hal qiluvchi ahamiyatga ega ekanini unutishga haqqimiz yo‘q-degan fikrlar tahsinga sazovordir.

Hozirgi kunda globallashuv va raqamlashtirish jarayonlari ta’lim tizimi oldiga yangi talablarni qo‘ymoqda. Zamonaviy ta’lim muhitida pedagog kadrlarni tayyorlash jarayonida talabalarning pedagogik mahoratini rivojlantirish muhim ahamiyat kasb etadi. Shu nuqtai nazardan interaktiv platformalar ta’lim jarayonini samarali tashkil etishda muhim vosita sifatida namoyon bo‘lmoqda. O‘zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M.Mirziyoyev ta’lim tizimini modernizatsiya qilish va raqamli texnologiyalarni ta’lim jarayoniga keng joriy etish zarurligini alohida ta’kidlab, “ta’lim tizimida innovatsion yondashuvlar va zamonaviy texnologiyalarni qo‘llash ta’lim sifatini oshirishning muhim omili hisoblanadi”, deb qayd etadi.

Pedagogik adabiyotlarda pedagogik mahorat tushunchasi turli olimlar tomonidan o‘rganilgan. Jumladan, V.A.Slastenin, I.A.Zyazyun, N.V.Kuzmina, Sh.A.Amonashvili kabi

olimlar pedagogik mahoratini pedagogning kasbiy faoliyatini samarali tashkil etish qobiliyati sifatida izohlaydilar. Pedagogik mahorat – bu pedagogning ta’lim-tarbiya jarayonini samarali tashkil etish, pedagogik muloqotni to‘g‘ri yo‘lga qo‘yish va ta’lim texnologiyalaridan samarali foydalanish qobiliyatidir.

N.V.Kuzmina pedagogik mahoratni pedagogning kasbiy kompetensiyalari, pedagogik bilimlari va shaxsiy sifatlarining uyg‘unligi sifatida tavsiflaydi. Shuningdek, I.A.Zyazyun pedagogik mahoratni pedagogik madaniyat, pedagogik texnika va pedagogik ijodkorlikning birligi sifatida talqin qiladi.Zamonaviy ta’lim tizimida interaktiv platformalardan foydalanish talabalarning pedagogik mahoratini rivojlantirishda muhim vosita hisoblanadi. Interaktiv ta’lim texnologiyalari haqida M.V.Klarin, Ye.S.Polat, A.V.Xutorskoy kabi olimlar o‘z tadqiqotlarida ta’lim jarayonida talabalarning faolligini oshirish va mustaqil fikrlashini rivojlantirishga alohida e’tibor qaratganlar.

Interaktiv platformalar ta’lim jarayonida quyidagi imkoniyatlarni yaratadi:

- talabalarning ta’lim jarayonida faol ishtirokini ta’minlaydi;
- mustaqil ta’lim olish ko‘nikmalarini rivojlantiradi;
- bilimlarni mustahkamlash va baholash jarayonini samarali tashkil etadi;
- ta’lim jarayonini vizual va interaktiv shaklda tashkil etish imkonini beradi.

Bugungi kunda ta’lim jarayonida Moodle, Google Classroom, Kahoot, Quizizz, Padlet, Mentimeter, Edmodo kabi interaktiv platformalar keng qo‘llanilmoqda. Ushbu platformalar talabalarning ta’lim jarayonida faol ishtirokini ta’minlash, bilimlarni mustahkamlash va ta’lim samaradorligini oshirishga xizmat qiladi. A.V.Xutorskoyning ta’kidlashicha, interaktiv ta’lim texnologiyalari talabalarning shaxsiy rivojlanishi va kasbiy kompetensiyalarini shakllantirishda muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, Ye.S.Polat interaktiv ta’lim usullari talabalarning tanqidiy fikrlashini va ijodiy faolligini rivojlantirishini qayd etadi.

Interaktiv platformalardan foydalanishda quyidagi ilmiy-metodik tamoyillarga amal qilish muhim:

1. Innovatsionlik tamoyili – ta’lim jarayonida zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini qo‘llash.
2. Interaktivlik tamoyili – ta’lim jarayonida talabalarning faol ishtirokini ta’minlash.
3. Mustaqillik tamoyili – talabalarning mustaqil bilim olish faoliyatini rivojlantirish.
4. Kasbiy yo‘naltirilganlik tamoyili – talabalarda pedagogik kompetensiyalarni shakllantirish.
5. Tizimlilik tamoyili – ta’lim jarayonini tizimli ravishda tashkil etish.

Shuningdek, interaktiv platformalar talabalarning pedagogik faoliyatga tayyorgarligini oshirishda muhim rol o‘ynaydi. Ular orqali talabalar virtual muhitda dars ssenariylari ishlab chiqish, multimediali ta’lim materiallarini yaratish va ta’lim jarayonini modellashtirish imkoniyatiga ega bo‘ladilar.

Xulosa qilib aytganda, interaktiv platformalardan foydalanish oliy ta’lim muassasalarida talabalarning pedagogik mahoratini rivojlantirishda muhim ahamiyat

kasb etadi. Ular ta’lim jarayonini samarali tashkil etish, talabalarning faolligini oshirish va kasbiy kompetensiyalarini shakllantirish imkonini beradi. Kelgusida interaktiv platformalarni ta’lim jarayoniga keng joriy etish, ulardan samarali foydalanish metodikasini takomillashtirish va pedagogik kadrlar tayyorlash jarayonida innovatsion texnologiyalarni keng qo‘llash ta’lim sifati va samaradorligini oshirishga xizmat qiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev Sh.M. Yangi O‘zbekiston strategiyasi. – Toshkent, 2021.
2. O‘zbekiston Respublikasining “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonuni.
3. Slastenin V.A. Pedagogika. – Moskva, 2018.
4. Suleymanova R.D. Pedagogical aspects of forming media education literacy // Science and innovation international scientific journal ISSN: 2181-3337 | – Toshkent, volume 2 issuye 3 march 2023 UIF-2022: 8.2 | 119-203 Scientists.uz ttps://doi.org/10.5281/zenodo.7729476
5. Suleymanova R.D Scientific and theoretical basis of improving thepedagogical training of future teachers. // Scientific aspects and trends in the fiyeld of scientific research : a collection sciyentific works of the International sciyentific onlineconference (30th April, 2023) – Poland, Warsaw : "CESS", 2023. 205-216 Part 9– 342p.